

АНОТАЦІЇ

Піддубна Н. В.

Теорія лінгвістики: феномен біблійності в українській лінгвокультурі та омовлення релігійної картини світу (аналіз дискурсивної практики XIX ст.) : монографія. Харків : Майдан, 2019. 456 с.

ISBN 978-966-372-753-0

Уперше в українському мовознавстві репрезентовано теорію української теолінгвістики, етапи її становлення та розвитку, вплив на її формування методології зарубіжного мовознавства, схарактеризовано її термінологічний апарат з урахуванням проблемних питань, зокрема розглянуто її ключові одиниці (теонема, бібліїзм, релігіолект, біблієма та ін.). Продемонстровано дериваційний, стильовий і стилістичний потенціал бібліїзмів, описано такі лінгвістичні процеси, як сакралізація, десакралізація, ресакралізація та ін. Розкрито зміст понять релігійний текст, релігійна мова, релігійний дискурс. Інтерпретовано статус бібліїзму як прецедентної одиниці, скласифіковано фразеологічні бібліїзми за ступенем семантичної злютованості компонентів та частиномовною співвіднесеністю, здійснено діахронічну класифікацію біблійних фразеологізмів, увага фокусується й на проблемі еквівалентності – безеквівалентності фразеологічних бібліїзмів, показано специфіку формування їхнього інтернаціонального фонду. Запропоновано модель польової структури бібліїзмів й описано системно-структурні зв'язки бібліїзмів, своєрідність реалізації їхнього аксіологічного потенціалу, а також особливості лексикографічної інтерпретації. Проаналізовано творчість Т. Шевченка та С. Руданського з огляду на потенціал вербалізації релігійного складника в еготекстах та художніх текстах цих письменників.

Рекомендується для мовознавців і релігієзнавців, усіх тих, хто досліджує проблему «Мова і релігія», – науковців, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрів, студентів гуманітарних спеціальностей.

Халіман О. В.

Грамматика оцінки: морфологічні категорії української мови : монографія / попереднє слово, наук. ред. проф. Т. Космеди. Харків : Майдан, 2019. 458 с.

ISBN 978-966-372-738-7

Монографію присвячено граматиці оцінки - комплексному аналізу граматичних одиниць як засобів вираження аксіологічних смислів. Описано історію становлення граматики оцінки, її лінгвофілософське підґрунтя, термінологічне поле, методологічні засади породження оцінних відтінків значення за участю морфологічних засобів, особливості актуалізації граматичних одиниць у процесі моделювання окремих тропів для вираження оцінки, аспекти реалізації граматичних ігрем у мовленнєвих жанрах. Проаналізовано морфологічні категорії української мови у фокусі лінгвоаксіології, схарактеризовано механізми моделювання оцінки, що пов'язано з процесами транспозиції граматичних форм, метафоризації граматичної семантики, креативного формотворення.

Для мовознавців, зокрема фахівців з морфології, граматичної стилістики, прагмалінгвістики, лінгвоаксіології, комунікативної лінгвістики, гендерної лінгвістики, психолінгвістики, ономастики, лексикографії, аспірантів, магістрів, студентів гуманітарних спеціальностей.